

Konkurrensverkets nya befogenheter från 1 mars

Erik Brändt Öfverholm
Advokat, delägare, Head of
Competition, Sweden

Konkurrensverket har från och med den 1 mars en rad nya befogenheter som breddar myndighetens kompetens. Förändringarna innebär bland annat en ny instansordning för konkurrensskadeavgift, ett nytt sanktionsverktyg och nya befogenheter under gryningsräder. Ändringarna baseras delvis på det s.k. ECN+ direktivet genom vilket EU vill harmonisera de europeiska konkurrensrättsmyndigheternas kompetenser och verktyg.

Konkurrensskadeavgiften blir ett mer lättillgängligt verktyg

Konkurrensverket kan från och med den 1 mars 2021 själva fatta beslut om konkurrensskadeavgift. I den tidigare instansordningen behövde Konkurrensverket ansöka hos Patent- och marknadsdomstolen om att domstolen skulle fatta beslut om konkurrensskadeavgift, och den förändrade instansordningen innebär givetvis att konkurrensskadeavgiften blir ett mer lättillgängligt sanktionsverktyg för Konkurrensverket. Förändringen innebär också delvis ett förtydligande och delvis en breddning av Konkurrensverkets befogenheter när det kommer till vilken typ av åtgärder som Konkurrensverket får ålägga företag, då kompetensen framgent uttryckligen kommer innefatta både ålägganden om beteendemässiga och strukturella åtgärder vilket innefattar exempelvis en uppbyggnad av företagskoncentrationer. Förändringen av vem som får utfärda konkurrensskadeavgift har diskuterats tidigare utan att införas, men införs nu tillsammans med ändringarna föranledda av ECN+ direktivet.

Företag riskerar ny sanktionsavgift under utredningens gång

Konkurrensverket ges också en ny befogenhet att besluta om sanktioner mot företag som hindrar utredningar exempelvis genom att lämna oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter, eller genom att på olika sätt försena utredningen. Därutöver kan avgiften utdömas om företaget på olika sätt försvårar en utredning vid en gryningsråd, antingen vid uppgiftslämnande eller genom att någon bryter en försegling. För att

utredningsskadeavgift ska kunna utfärdas finns ett krav på uppsåt eller oaktsamhet, och avgiften kan som mest uppgå till en procent av företagets omsättning.

Utökade befogenheter vid gryningsräder

Konkurrensverket har getts utökade befogenheter vid gryningsräder. En gryningsråd är en oannonserad platsundersökning där Konkurrensverket, även enligt tidigare bestämmelser, har rätt att få tillträde till lokaler, granska bokföring och affärshandlingar, begära muntliga förklaringar direkt på platsen samt ta kopior av eller göra utdrag ur bokföring m.m. Därutöver får Konkurrensverket numera också spegla och ta med digital information tillbaka till sina lokaler, vilket tidigare fick göras endast genom samtyckte. Konkurrensverket får numera också själva besluta om att försegla företagslokaler, bokföring eller affärshandlingar så länge och i den omfattning det är nödvändigt för att genomföra undersökningen.

Därutöver har sekretessändringar gjorts som innebär att företagshemligheter av teknisk natur som tidigare inte behövde röjas, inte längre skyddas från granskning och därmed måste tillgängliggöras. Därutöver krävs inte längre att det ska vara fråga om en allvarlig överträdelse av konkurrensreglerna för att Konkurrensverket ska få utföra gryningsräder i anställdas eller styrelseledamöters privatbostäder utan skyddet för den enskilde finns numera endast inom begränsningen av en proportionalitetsbedömning och det skydd av rätten till privatliv som finns enligt Europakonventionen och EU-rätten. Det återstår att se vad ändringarna kommer innebära i praktiken i en tid där allt fler i större utsträckning arbetar från hemmet.

Vad kan ni som företag göra?

Genom de nya befogenheterna kan Konkurrensverkets utredningar komma att få större konsekvenser för företag. Som företag kan man däremot i förebyggande syfte stärka det konkurrensrättsliga efterlevnadsarbetet genom att:

- **förbättra fokuset på konkurrensrätt;** uppdatera interna rutiner och uppförandekoder om konkurrensrätt, och
- **vara förberedda vid gryningsräder;** se över och uppdatera era gryningsrådsrutiner.

Därutöver kan DLA Piper hjälpa er att utbilda personal om det skulle behövas för att antingen förstärka gryningsrådsberedskapen eller den konkurrensrättsliga regelefterlevnaden i allmänhet. Välkomna att höra av er med frågor till Erik Brändt Öfverholm: Erik.Brandt.Ofverholm@se.dlapiper.com eller Hanna Medelius: Hanna.Medelius@se.dlapiper.com så berättar gärna mer om lagändringarna och hur vi kan hjälpa er organisation.